KULTURMINISTERIET
SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN

FREDNINGSVÆRDIER

PETERSVÆRFT 2

VORDINGBORG KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	07.11.2018
Besigtiget af:	Vera Noldus
Journalnummer:	18/08288
Kommune:	Vordingborg Kommune
Adresse:	Petersværft 2, 4772 Langebæk
Betegnelse:	Skovfogedstedet
Fredningsår:	1994
Omfang:	*Enetages grundmuret beboelseslænge med stråtag samt det grundmurede stråtækte udhus (1905, bolig udvidet 1916, formentlig af Viggo Dahl).*

I fredningsbeskrivelsen er der ikke taget stilling til lovligheden af bygningsarbejder foretaget i ejendommen.

KULTURHISTORISK VÆRDI

Den kulturhistoriske værdi ved Petersværft 2 knytter sig i det ydre til skovfogedstedets enetages, hvidkalkede, grundmurede beboelseslænge med stråtag samt det tilhørende grundmurede, hvidkalkede, stråtækte udhus. Huset er opført i 1905 og forlænget med to fag i 1916, begge gange formentlig efter tegninger af arkitekt Viggo Dahl (1860-1939), der restaurerede Petersgård Gods' hovedbygning 1898. Det harmoniske og enkle udtryk, udført i gedigne materialer og elegante detaljer, er kendetegnende for Dahl, der også tegnede Petersgårds avlsgård (1906) og Petergårds forpagterbolig (1900).

Den kulturhistoriske værdi knytter sig desuden til husets ydmyge men samtidigt udsøgte detaljer og bygningsdele, som de svungne segmentfrontoner over midterfagene, profilerede gesimser og opsprossede vinduer med hjørnebeslag, der gør huset til et fint eksempel på et skovens hus til en højere funktionær. Dertil kommer tidstypiske detaljer som det lille stråtækte vindfang i udskåret rødmalet træ og de mørkegrønt malede skodder med udskårne hjerter, som et udtryk for den herskende smag på udvidelsestidspunkt, hvor Bedre Byggeskik netop var begyndt at danne skole.

Den kulturhistoriske værdi ved Petersværft 2 knytter sig i det ydre desuden til husets oprindelige funktion som skovfogedbolig og til husets historiske tilknytning til det samlede kulturmiljø Petersværft, tidligere skibsværft fra 1777, som i dag består af en gruppe velbevarede huse, barklade og anløbsbro.

I det indre knytter den kulturhistoriske værdi sig til de bevarede dele af den oprindelige planløsning på alle etager. I stueetagen med den

stort set bevarede midterskillevæg, der opdeler stueetagen i stuer mod sydvendte have og sekundære rum som kammer, køkken, baggang og bagtrappe mod nord samt den østvendte entré med en ældre kvartsvingtrappe til tagetagen. I tagetagen knytter den kulturhistoriske værdi sig til planløsningen med en repos, der giver adgang til soveværelserne samt til den uudnyttede el af loftet med dele af et ældre kammer. I kælderen knytter den kulturhistoriske værdi sig til den ældre planløsning med funktionsbetingede, mindre rum med støbte gulve, pudsede og delvis flisebeklædte vægge og lofter.

Hertil kommer den traditionelle materialeholdning med bræddegulve, pudsede vægge og lofter med synligt bjælkelag, hvor imellem der er opsat beklædning af stafbrædder. Hertil kommer alle ældre bygningsdele og -detaljer herunder trapper, det synlige tagværk på tagetagen, skorstensmassiverne og skorstenene, fyldingsdøre med beslagværk, gerichter, indbyggede skabe og panelering. De stort set oprindelige planløsninger på alle etager samt de velbevarede interiører med den høje håndværksmæssige standard på trapper, døre og panelering afspejler det herskende stilideal på opførelsestidspunktet og den senere ombygning i 1916, hvor Bedre Byggeskik-bevægelsen prægede det danske boligbyggeri.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi ved Petersværft 2 knytter sig til bygningens beliggenhed i det kulturhistoriske miljø Petersværft, hvor skovfogedstedet fremstår som et helstøbt gavlvendt længehus på kraftig granitsokkel med symmetriske gavle, harmoniske facader og stråtækt tag.

Den arkitektoniske værdi knytter sig ligeledes til facade- og gavlkompositionen med taktfaste vinduer og døre og centralt placeret indgangsparti i gavlen. De tre skorstenspiber giver huset en vertikal betoning mens de taktfaste vinduer og døre giver facaderne en vandret betoning. Hertil kommer de svungne segmentfrontoner, det lille vindfang i rødmalet træ, skodderne og de profilerede gesimser, der løfter bygningens ydmyge funktionelle fremtræden og giver det et elegant udtryk.

I det indre knytter den arkitektoniske værdi sig til de velproportionerede rum og den harmoniske rumfølge samt den østre trappe, hvor de fint forarbejdede og nedtonede snedkerdetaljer forlener rummene med den diskrete elegance, der kendetegner byggeriet på opførelsestidspunktet og i ombygningsåret i 1916.

BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

De bærende fredningsværdier knytter sig i til husets beliggenhed i det uspolerede kulturmiljø Petersværft ud til vand, skov og marker og den historiske tilknytning til Petersværfts øvrige bygninger.

I det ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den harmoniske form og proportionering med de taktfaste vinduer og døre, de svungne frontoner, det stråtækte tag med de tre skorstenspiber, indgangspartiet med håndværksmæssige detaljer i gavlen og de opsprossede vinduer med skodder. Hertil kommer alle oprindelige og ældre bygningsdele og den traditionelle materialeholdning.

I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede dele af den ældre grundplan på alle etager med mindre funktionsbetingede rum i kælderen, i stueetagen med stuer sydvendt mod haven og sekundære rum mod nord og tagetagen med værelser, og det uudnyttede tagrum. Hertil kommer alle ældre bygningsdele og -detaljer, herunder skorstene, tagværk, trapper, fyldingsdøre med gerichter og beslagværk, panelering, lofter med beklædning af stafbrædder, pudsede vægge og lofter, vinduernes stormkroge og anverfere samt den traditionelle materialeholdning.